

POSTANOWIENIE

Dnia 16 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Józef Szewczyk

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **P. M.**

skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 1 i § 3 pkt 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 16 maja 2018 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania

zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w P.

z dnia 24 maja 2016 r.,

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w P.

z dnia 22 stycznia 2016r.,

na podstawie art. 544 § 3 k.p.k., art. 639 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

1. oddalić wniosek;

2. obciążyć skazanego P. M. kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 22 stycznia 2016 r., w sprawie XVI K/15, uznał oskarżonego P.M. za winnego zarzucanego mu aktem oskarżenia przestępstwa, to jest, popełnienia czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 1 i 3 pkt 2 k.k. i wymierzył mu karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Nadto Sąd orzekł wobec niego zakaz zbliżania się do pokrzywdzonego przez okres 5 lat oraz zasądził zadośćuczynienie na rzecz pokrzywdzonego w kwocie 5.000 zł.

Z uwagi na wywiedzione przez obrońców oskarżonego P.M. apelacje od powyższego wyroku, sprawa stanowiła przedmiot rozpoznania Sądu Apelacyjnego w P. Rozpoznając złożone środki odwoławcze, Sąd ten wyrokiem z dnia 24 maja 2016 r., w sprawie II AKa .../16, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniżył wymierzoną oskarżonemu P.M. karę do 3 lat pozbawienia wolności, a w pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Rozstrzygnięcie to było przedmiotem badania przez Sąd Najwyższy, który postanowieniem z dnia 15 lutego 2017 r., sygn. akt V KK 415/17, oddalił kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną.

W dniu 21 lutego 2018 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego o wznowienie postępowania karnego w sprawie P.M. zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 22 stycznia 2016 r., sygn. akt XVI K .../15 zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w P. z dnia 24 maja 2016 r., sygn. akt II AKa .../16. Jako podstawę wznowienia postępowania wnioskodawca wskazał na przepis art. 540 § 1 pkt 2a k.p.k. i w oparciu o art. 97 k.p.k. wniósł o sprawdzenie okoliczności faktycznych i przesłuchanie w charakterze świadka A. S. na okoliczność treści rozmowy z pokrzywdzonym M. M. Nadto, w uzasadnieniu wniosku obrońca skazanego nawiązał do postępowania Sądu Rejonowego (sygn. akt IV R Nkd .../15) w sprawie D. K. (brata jednego ze świadków występujących w sprawie skazanego) i przedstawił tezę, że depozycje pokrzywdzonego o grożeniu mu przez skazanego nożem mogły być związane z własnymi doświadczeniami związanymi z funkcjonowaniem w środowisku małoletniego osób używających noży.

W pisemnej odpowiedzi na przedmiotowy wniosek, Prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o jego oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy P.M., nie mógł być uwzględniony, jako że – tak jak argumentował to oskarżyciel publiczny – nie spełniał przesłanek przewidzianych w art. 540 § 1 pkt 2a k.p.k.

W pierwszym rzędzie trzeba podkreślić dwie okoliczności, wynikające z utrwalonego i konsekwentnego stanowiska doktryny procedury karnej oraz orzecznictwa Sądu Najwyższego. Pierwsza to ta, że to na składającym wniosek o

wznowienie spoczywa ciężar wykazania, iż ujawniły się nowe fakty lub dowody wskazujące na błędność wyroku skazującego. Druga okoliczność dotyczy tego, że to nie sąd prowadzący postępowanie wznowieniowe ma poszukiwać *propter nova*, ale powołany jest do ich oceny w świetle dotychczas zgromadzonego materiału dowodowego, który legł u podstaw zaskarżonych wnioskami rozstrzygnięć (por. np. judykaty w sprawach SN: IV KO 55/10, II KO 84/13 czy III KO 44/14).

Odnosząc powyższe uwagi do realiów rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że wnioskodawca nie przedstawił żadnych nowych faktów, czy dowodów, w rozumieniu przywołanego przepisu, które w sposób wiarygodny podważyłyby przyjęte w niniejszej sprawie ustalenia faktyczne, a więc to, że P.M. w dniu 12 lipca 2015 r. w S., działając w zamiarze doprowadzenia małoletniego poniżej lat 15 M. M. do obcowania płciowego, użył wobec niego przemocy polegającej na chwyceniu za gardło i wciągnięciu w krzaki oraz groźby bezprawnej użycia noża, po czym, zsunąwszy pokrzywdzonemu odzież, usiłował odbyć z nim stosunek analny, przy czym zamierzonego celu nie osiągnął, ze względu na postawę pokrzywdzonego. Chociaż osoba A. S. może być z formalnego punktu widzenia postrzegana jako „nieznane przedtem źródło dowodu” w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., to obrońca w żadnej mierze nie wykazał, aby relacje tego świadka mogły w sposób wysoce prawdopodobny i wiarygodny podważyć prawdziwość dokonanych w rozpoznawanej sprawie ustaleń faktycznych.

Niewątpliwie ocena przydatności proponowanych przez wnioskującego o wznowienie postępowania nowych dowodów powinna być dokonywana nie samoistnie, ale w ścisłym powiązaniu z oceną dotychczas zgromadzonych w postępowaniu dowodów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010 r., sygn. akt IV KO 148/09, OSNwSK 2010/1/611).

Z przedłożonego przez obrońcę pisemnego oświadczenia A. S. wynika jedynie, że dwa dni po zarzucanym skazanemu czynie rozmawiała ona z pokrzywdzonym, który zapytany wprost o przebieg zdarzenia zaprzeczył jakoby taka sytuacja miała miejsce. Autor wniosku traci jednak z pola widzenia fakt, że przesłuchany w toku postępowania pokrzywdzony wyraźnie i konsekwentnie wskazywał na osobę skazanego jako sprawcy zdarzenia. Samo zdarzenie było natomiast, poza oczywistą traumą, wstydlive i nie chciał o tym rozmawiać z

osobami postronnymi. Dość przypomnieć, że pokrzywdzony nie opowiedział o zdarzeniu kolegom, którzy znajdowali się w pobliżu, a początkowo nie ujawnił go także matce, prosząc następnie by nie zawiadamiała policji (k. 162, t. I, s. 6 uzasadnienia SO). Jak trafnie zatem zauważył prokurator w pisemnej odpowiedzi na wniosek, charakter sprawy i uczucie wstydu, nie musiały skłaniać pokrzywdzonego do dzielenia się tymi informacjami z osobami trzecimi z sąsiedztwa.

W świetle powyższego stwierdzić należy, że dołączone do wniosku oświadczenie A. S., skutecznie nie podważało dowodów stanowiących podstawę ustaleń dokonanych przez Sądy orzekające w tej sprawie, pozwalających na przypisanie P.M. przestępstwa w kształcie przyjętym przez Sąd Okręgowy w P.

Nie sposób było także podzielić uwag autora wniosku odnośnie tego, że przekazane przez pokrzywdzonego informacje o groźbie użycia noża wynikały ze zwyczajów rzekomo panujących wśród kolegów pokrzywdzonego. Przywołanie oderwanej od materii dowodowej przedmiotowego zdarzenia, sprawy Sądu Rejonowego w P. o sygn. akt IV R Nkd .../15 o demoralizację nieletniego D. K. jest całkowicie nietrafne, bowiem nie pozostaje w jakimkolwiek związku z przesłanką propter nova, czy którąkolwiek z innych podstaw wznowieniowych, o których mowa w art. 540 k.p.k.

Podstawy wznowieniowej nie może także stanowić okoliczność związana ze stanem zdrowia psychicznego skazanego. Jak wskazuje sam wnioskodawca opinia psychiatryczno - psychologiczno – seksuologiczna została przeprowadzona w toku prowadzonego postępowania, a następnie była poddana ocenie sądów, co wprost wynika z pisemnych motywów wyroku Sądu Okręgowego (zob. s. 9 - 10 uzasadnienia SO). Jest to zatem dowód, który został już przeprowadzony i oceniony w toku postępowania, a obecna argumentacja wnioskodawcy zmierza wprost do podważenia poczynionych na tej podstawie ustaleń faktycznych i nie mieści się w żadnym razie w kręgu podstaw wznowieniowych.

Podkreślić przy tym należy, że w postępowaniu wznowieniowym, z uwagi na obalenie prawomocnym wyrokiem skazującym zasady domniemania niewinności, ciężar uprawdopodobnienia podstawy do wznowienia postępowania z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. spoczywał na wnioskodawcy. Zatem to obrońca

skazanego, powołując się na podstawę *de novis* miał obowiązek wykazania wysokiego prawdopodobieństwa błędności prawomocnego orzeczenia skazującego i zasadności wniosku o wznowienie postępowania, czego jednak nie uczynił.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

O kosztach sądowych postępowania wznowieniowego rozstrzygnięto na podstawie art. 639 k.p.k.

kc